

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

"Samoborski list" izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4—, na po godine
K 2—, a na četvrt godine K 1—. S postom stoji 48 filira
na godinu više, a u Ameriku K 1+40 na godinu više.
Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.
Uprava i opravništvo nalazi se u "Samoborskoj tiskari" S.
Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plača se za petiti red:
cijekom dijelu po 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglaš-
se više puta uvršćuju, daje se znatan popus:
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu "Samobor".
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA II.

U Samoboru, 1. lipnja 1907.

BROJ 11.

Naše društvene prilike.

Nakon duge i teške zime ogrijalo nas je opet sunce, zazelenili se bregovi, cijeloj se prirodi vratio život, a našem pitomom trgovisu vratili se stari, a pomalo pridolaze i novi gosti, da po zelenim brdima i hladovitim prodolcima našim okrijepe i dušu i tijelo. No kao što je rascvjetanom prirodom zastrujio novi život, koji smo svi tako željno i nestupljivo isčekivali i radosno pozdravili, tako bi već jednom vrijeme bilo, da i u nekako zamrlim žilama našeg društvenog života zakola novi duh, duh spasonosnoga društvenog sklada i snosljivosti, koja je — nije tomu ni tako davno — u našem pitomom trgovisu bujala i cvala. Ako svi znaci ne varaju, taj se blagosloven mir i sklad i vraća.

Nakon burnih prizora i oštih sporova, koji su se u i o našem trgovisu u posljednje vrijeme odigravali, vraća se u naše redove ona građanska snosljivost, bez koje uljudjen svijet ni ne može da bude. Ne mislimo time reći, kao da se nadamo, te će odsele u svakom pitanju i na svakom polju biti posvemašnja sloga i jednodušnost. Ne, to ne samo što ne bi bilo dobro, nego nije niti moguće. Ta koliko glava, koliko misli, koliko skupina, koliko stanovišta u raznim pitanjima. O tome se dakle niti ne radi. Ali radi se o tome, da svaki pojedinac i svaka skupina svoje nazore i svoje stanovište brani i zastupa otvoreno i dostojno, da se ne lača nepoštenih sredstava protiv onih, koji o istom predmetu pošteno, ako i drugočije misle. Radi se o tome, da se zajednički natječemo, kako da općoj našoj stvari što više pomognemo, te da po mogućnosti nikad svoj osobni interes ili čak i hir ne stavimo nad interes opći, pače da ga općemu interesu niti ne isporodimo, a kamo li da nastojimo o svojoj čisto osobnoj dopadnosti ili nedopadnosti učiniti ovinsim mir i napredak cjeline.

Gdje nema ovakvog shvaćanja, tamo sve propada, tamo nema napretka, jer nema one

razumne svijesti, koja mora spajati sve poštene članove izvjesne zajednice, ako ta zajednica hoće da biti. Dabome da prkosni hirovi ovo-ga ili onog pojedinca, koji se bez opravdanih razloga opiru volji ogromne većine, pogotovo ne mogu da budu mjerodavni za cjelinu, jer je ova u pravu, kad ne će da skloni svoju šiju pod tiraniju pojedinca. Disciplina zajednice traži, da se pojedinci prilagode općoj volji, a ne da se većina pokori hirovima pojedinca, kojemu i onda, kad se ne slaže s većinom, ostaje slobodno, da se i dalje bori — ne za hirove, nego za svoje ideje, ali s poštenim sredstvima i otvoreno.

To smo htjeli da istaknemo povodom posljednih dogodaja u našem mjestu, a naročito poslije posljednjega sastanka samoborskih građana o političkoj situaciji u Hrvatskoj. Na tom su sastanku bili pristaše gotovo sviju naših političkih stranaka: i starčevićanci i naprednjaci i pravaši, ali je zato ipak vladao na sastanku potpun sklad. Zašto? Zato, što nam je svima lebdo pred očima zajednički naš domovinski interes, pa smo tomu općem interesu kao pravi ljudi i patriote podredili i morali podrediti pojedinačke interese ove ili one stranke. Doći će možda vrijeme, kad će se raditi o interesu pojedinih stranačkih skupina, ali i onda, kad do te borbe dođe, ne ćemo prijeći granice, koje civilizovanim ljudima dolikuju, jer bismo time, što ne bismo znali poštovati mišljenje onih, koji drugačije misle, samo škodili onoj velikoj zajednici, koja nam svima ima biti mila i sveta.

Pravo rodoljubije, svijest i kultura razlikuju se od divljaštva baš time, što znaju braniti svoje stanovište bez vrijedanja protivničkog i bez nesnosljivosti. Posljednji ovaj lijepi dogadjaj digao je nadu, da će se u našem kicenom Samoboru opet udomiti snosljivost i sklad, za kojim za cijelo svi težimo, a koji nam je poželjan i radi naših gostiju i radi sebe samih.

"Samoborski list" će pak kao i do sada svagda stojati uz istinu i pravo, te

njegovu okolinu sa srebrnom Savom, koja nas dijeli od bijelog Zagreba. — Kad si pak prispio na najlepšu točku Stražnika, gotovo ne znaš čemu da se više diviš, pa ćeš tu u sretnoj zaboravi na jade i nevolje i na sve protivštine života proboraviti cijele sate i tek sumrak će te podsjetiti, da ne ima tuj još zasada stana u kome bi mogao prenoći. Na Stražniku još vise igraju nesmetano svoje kolo, a do ljudi stoji da li se budu znali koristiti sretnim položajem brda, te ondje posagradići ljetovnike i ukusne kućice poput onih u zagrebačkom Tuškanu i Josipovcu. Na Stražniku bi mnogi sretni smrtnici u ljetno doba mogli da sprovadaju ugodan i spokojan život. (Treba da još spomenem, da si je g. Oslaković u svom vinogradu na Stražniku sazdrojao vrlo zgodnu kućicu, koja se bijelaša između zelenila, te čini na čovjeka prijatan dojam.)

Primjedba odlične jedne ličnosti u Zagrebu da mi Samoborci nemamo ni povećeg konfortnog hotela a ni udobnijeg šetališta u ravnici, kojim bi se mogli stariji, obnemogli ljudi da prošćeu, ponukala me, da povedem sa sobom na Stražnik svog starog tasta, koji je baš tog dana navršio 79. godinu života.

Poveo sam ga naravski glavnim koinim putem, koji je najvijugastiji i najduži, i on se mogao posveti popeti na brije. Dolje slijedimo kratkim putem, što pri kraju vodi preko mostića uz onu priprostu, ali ukušnu ogragu sa dvjema klupama. Pri svemu tome moj starac nije počutio nikakove potaknike.

Stražnik.

Pre B. D-L.

Poput prstena plemenite kovi, urešena što biranim i skupocjenijim draguljima i naš je Samobor gotovo sa sviju strana okružen krasnim brežuljcima, koji mu podavaju još veću važnost, a u higijenskom pogledu upravo su po nju od neprocjenjive vrijednosti.

Mi doduše i inače obilujemo divotvom prirodom i svježim, miomirisnim uzduhom, a osobito ovog mjeseca sav Samobor odiše biranim i kitnim proljetnim cvijećem; ta cijelo naše mjestance nije drugo, već golemi jedan perivoj, po kome su posijane kućice poput sitnih pčela po njezinom cvijeću. No naši brežuljci sa svojom raznolikom i dražesnom florom onako gojeni i uređeni kao što su sada, upravo vabe čovjeka, da ih pohoda, da na njima uživa i one prirodne čare naslade, koje mu ne može niti najkrasnija samoborska ravnica da poda. Zakanih se ovaj put naročito dostači ovog našeg Stražnika.

Cim si se počeo na nj uspinjati, već si opojen krasotom i milinom prirode. Ti i ne čutiš, da ideš uz brdo, a iznemogneš li možda dahom, svuda ćeš naći udobnih klupa, da se odmorиш. Već na počeku ove ugodne i po zdravlje korisne ekskurzije možeš se uvjeriti, da ne ćeš požaliti daljnega truda. Gotovo sa svakog odmornog mjeseta omogućen ti je pogled III na savkolički Samobor, III na njegova divna polja III na

svojski promicati slogu u redovima našega grada, pa će baš zato dolično, ali tim odlučnije odbijati navale onih, koji bi htjeli, da pomute ovu slogu i da rade protiv napretka našeg lijepog Samobora, pa nalazili se oni na kojim mu drago strani.

Historički nalazi u Sv. Nedjelji.

U Ferešincu (neki kažu Herešinc) između Sv. Nedjelje i Kalinovice stoji ispod vlastelinskog vingrada nepresušiva močvara zarasa gustom trsikom. O tu močvaru vežu se mnoge mistične bajke, pogotovo pak kola ova, u našem kraju vrlo dobro poznata:

Na istom mjesu stajala je u staro doba crkva, koja je nekom čudnom zgodom propala u zemlju, i na tom mjestu nastade bara. Svake mieste nedjele čuje se o ponoći zvonjenje, a ljudi rođeni za puna mjeseca, (mjesečnjaci) vide obilaziti do bare neke čudne prikaze — — — —

Osniva li se taj misticizam navodni, što se crkve tiče, na bilo kakvoj historičkoj istini nije dokazano, ali da je priča u savezu s historičkim nalascima — pogotovo grobnima — u tom kraju, jasno je.

Historička je činjenica, da je iz Nevioduna (Krško) u Kranjskoj preko Sv. Nedjelje, Ferešinca prolazila negda rimska cesta u Sisak.

Zanimalo me je, da li je moguće ležalo u blizini kakovo rimsko mjesto, no nijesam mogao naći na nikačova historička data u tom pogledu. No da je ipak morala biti u blizini Ferešinca rimska naseobina (gradic ili selo) svjedoče mnoge grobne iskopine i prijašnjih godina, a i sadanjih dneva.

Prije kratkog sam vremena upozoren na jedan kamen, kojeg je plug izbacio iz zemlje. Najjasniji je pak dokaz tome nadgrobna ploča, koja je sačuvana u arheološkom muzeju.

Ploča je prilično oštećena, a ne nalazi se u izložbenoj dvorani, već u muzejskom podrumu, te sam je dobrotom gosp. dr. Brunšmidu pogledao, a i o njoj nešto pobliže doznao, što iznosim kao o jednom najvažnijem historičkom nalazu ovog kraja.

Prije dobrih desetak godina našlo se prilikom prekopavanja zemljišta, na 153 m visoku ploču u obliku nadgrobnog spomenika sa napisima i reliefsima. Kako se upravo u to vrijeme nije nitko našao, tko bi se bio za taj nalaz zanimalo, a seljaci ne poznавajući

Za naše je malo taj brije prikidan da se vježbaju u turističkoj umjetnosti. Imao sam prilike da gledam, kako se četica tih mališa spustila sa strmine i znatne visine, pojurivši kao na juriš, a nikomu se od njih nije dogodilo ništa.

Ja sam pače mišljenja, da je Stražnik stvoren za slabe i nemoćne ljudi, što više i za sušicave, kojima će čistiti, svježi, gorski, ozonom ispunjeni uzduh više koristiti, nego li bi svi lijekovi.

Razumjeva se, da ovaki bolesnici moraju biti osobito oprezni, imajući na umu onu latinsku: „sit modus in rebus“.

Uzbrdo idu polagano, pa makar i uz pomoć štapa, zatvoriti usta, a disi kroz nos, postani i pocini kad god očituj potekloča daha, pa da vidiš, kad si gore prispi kakvu češ radost i zadovoljstvo počutjeti!

Kolni put i onako nije jako strm, a kad si gore možeš se svuda šetati akoro kao ravnicom. Moje slabo pero nije kadro opisati sve one utiske, što djeluju na ljudsku dušu opojenu i začaranu za boravljena na ovom dragom brijeu.

Onaj, koga prirodna ljepota može uzinjeti i koji se dobrano u higijenu razumije, neka taj brežuljak obade od jednoga kraja do drugog, neka se prođe svim novim stazicama, što ih je fini ukus i dobro shvaćanje utri. Neka onda izmjenice posjeda na one klupe, s kojih će moći da promatra divnu i rijetku panoramu, pa će jamačno učutjeti slasti sa ljepota koje se ne dađu opisati.

vrijednost starine, upotrijebiše je kao mosnice preko jedne grabe.

Tako je služio taj spomenik dobar niz godina kao most pa se i prilično ošteo. Godine 1896. našao je na nju vlastelin g. Mirko Fabijančić, te ga darovao arheol. muzeju gdje ga — kako gore spomenut radi oštećenosti ne smjesti u dvoranu već u podrum. — Ploča je veoma nepravilno tesana, sa uklesanim napisom. Sirina joj je 0.68 m a debelina od 0.22 m a sastava je vapnjeničkog. Prema dolje jest uzana, što svjedoči da je bila usadena na grobu, kojemu je pripadala.

Gore i dolje jest okrhana, a površina jest takoder znatno oštećena, te je jedna figura i dosta napisu sasna propalo. Gornju polovicu zapremaju tri veoma slabo izvedena naprijed okrenuta čovječja lika u plohorezu. Likovi nijesu urezani u jednakom pravcu, vec je jedan više gore, tako da mu noge dosiju po prilici do visine rama dlonjih likova. Čini se, da bi ovaj gornji lik imao prikazivati dječaka, donji lijevi muškarca a desni ženu.

S obje strane gornjega lika urezana su slova *Manibus Diis* ispod ovog su napisu vrlo slabo čitljiva slova napisu te se tek može raspozнати: *Pontino pos(u)it sibi (ejt co(n)jug(i) c(t) M(arco) C . . .*

Prema izjavi dr. Brunšmidu urezana su slova sasna obratnim redom, negoli je to bio običaj.

Na sitnije predmete, koji su se za raznih prekovanja našli, nije se pazilo, te se je tako od veće česti sve pogubilo. Poznat mi je jedino jedan željezni „ring“ koji je takoder poslan u muzej.

Upozorio sam okolišne seljake da mi dojave ili pošalju, naidu li na kakvu iskopinu. Moguće da bismo mogli tako naći na kaki nalaz, koji bi nas malo dublje odveo u historiju prošlosti ovog našeg kraja.

—ljski.

Domaće vijesti.

Sastanak u Samoboru. Dana 16. pr. mj. održana je u dvorani „grada Trsta“ brojno posjećena skupština građanstva bez razlike političke boje, da se porazgovori o političkoj situaciji i spremi na borbu, koja nas možda čeka.

Skupštinu je otvorio naš sugrađanin g. ljekarnik Kleščić. Razloživi svrhu sastanka umoli gosp. dra. Heimrla da potajne taj odnosaj ocrtu. Nakon što je dr. Heimrl u kratkom no vrlo jezgrovitom govoru ocrtao situaciju, te nakon nekoliko opaski g. Kompare star. stvorenja bi jednodušno slijedeća rezolucija:

„Sastanak samoborskih građana bez razlike političkih stranaka, prosvjeđuje najodlučnije protiv zakonske osnove, kojom bi se imao uvesti madžarski jezik kao službeni na državnim željeznicama u kraljevini Hrvatskoj, te tako dosadašnja protuzakonita praksa odsele zakonom zaštiti.“

Odobrava i pozdravlja korektno dosadašnje držanje delegacije kraljevine Hrvatske na zajedničkom hrv.-ug. saboru u Pešti, te daje izražaja svome osvjeđenočenju, da će u obrani zakonom nam zajamčenog hrv. jezika kao isključivog državnog jezika na teritoriju kraljevinah Hrvatske i Slavonije ostati i unaprijed nepopusljiva, znači, da će uz nju, dok bude energično branila prava hrv. naroda, biti cijeli narod bez razlike stranaka.“

Iza toga odaslan je predsjedniku hrv. sabora slijedeći brzovaj:

Dr. Medaković

Budimpešta.

Sastanak samoborskih građana bez razlike stranaka odobrava držanje hrv. delegacije i očekuje, da neće popustiti.

Odbor. Gosp. Kleščić sjetio se naših junaka u Istri, koji vode kod sadašnjih izbora veliku borbu, pak predlaže, da se odašlje još i slijedeći brzovaj:

Dr. Luginja

Pulj.

Samoborski građani dive se sjajnom uspjehu Vaših žrtava i rada. Živio!

Odbor.

Iza toga bude sastanak zaključen.

Covjek koji je sretno pa bilo i burno prevadio po vjeku i koji je duševnim očima duboko zavirio u sav trulež današnjega ljudskog života i modernih socijalnih odnosa, baš na tom osamljenom briješu, očutjet će slatki mir i pokoj, razdrganost duše i zadovljstvo srca, uživajući u svemu što ga živa okružuje, i što se još gotovo u onom istom božjem skladu nalazi, kako je to sama priroda udesila.

Da se počela Stražniku namijenivati potrebna pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik naše revno društvo za poljoprivredu pažnja imamo da zahvalimo u prvom redu bivšem načelniku i vele posjedniku gosp. Franji Reizeru st. koj je za svog načelnictva izveo kolni put spram Sv. Vida i posvetio prvi oveću brigu ovom brdu. (Ova zasluga g. Reizeru doista se premalo dosada isticala, a njegovo djelo bilo je snažnom pobudom za dainje uređivanje Stražnika Opaz. ured.) U novije se vrijeme uvelike pokazalo za služnjim za Stražnik na

PROSVJETA.

Davorin Trstenjak: **Prirodni uzgajatelji.** Davorin Trstenjak stari je i uvaženi radnik na polju hrv. knjige, ponapose pak na polju naše pedagoške literatur. Njegovi su članci puni poezije i plemenitog idealizma, a pisani popularno, te lako zagrjavaju i šire slojeve čitatele publike. I najnovija knjiga: „Prirodni uzgajatelji“ može se staviti uz bok dosadanjim Trstenjakovim djelima. U njoj ima 46 članaka pisanih zanimljivo, a od interesa za svakog inteligentnog čovjeka, koga zanima uzgoj i svi oni važni činoci, koji na njj djele. — Knjigu je izdala marna knjižara Lav. Kleina u Zagrebu a cijena joj je K 1:50.

Preko Atlantika do Pacifika život Hrvata u Americi. Javljamo našoj čitalačkoj publici, da je zanimivo djelo dr. Tresića Pavićića već dotiskano. Pisac je posvetio djelo dr. Ljudevitu Laušu, župniku u Allegheny u Americi. Nakladnik djela jest pop Srećko Skakoc, Trst, Squero Nuovo u, kojega djelo se naručuje. Odlični pjesnik priča živim jezikom i bujnim sloganom doživljaje na svome putovanju, a njegovu oku nije izbjeglo ništa, što može da zainteresuje čitaca. Njegovo se pripovijedanje snažno doimlje pa će knjiga pobuditi jamačno općenu pažnju. Preporučujemo svima ovo velevažno djelo, koje se može smatrati tako reći, kao unikum svoje vrste u našoj književnosti. Cijena 4 K.

Bilješke.

Duhovska poslanica župnika g. Franje Forka svojim župljanim, naperena poput ispučane lumbarde i papirnatih topova na „ljudi oko Samoborskog lista“, slijedi u svemu stopu svoje predšasnice, koja je osvanula upravo u oči samoga Uskrsa. Kako se vidi, g. Forko odabira naumice velike blagdane, da u stado svoje unese mira i ljubavi. Osim samoga g. župnika — premda se čini, kao da je želio obuci ovčju kožu, — ove poslanice nitko nije uzeo ozbiljno; proizvela je više veselosti i šale. Zao nam je prostora, da se njom pobliže pozabavimo, moramo tek, da se neke navode osvrnemo.

G. Forko u svojoj poznatoj „opravljenoj novinarskoj rutini“ jamačno nije niti mislio, da će mu „Samob. list“ njegovu sastavku tiskati. Taj je naime bio sastavljen protiv lista poznatim uvredljivim načinom. Na njegovu naročitu želju vratilo mu je uredništvo njegovu sastavku uz primjedbu, da bi mu primilo ispravak. I pristalo na to „ispravci“ osim jedinoga nastava nisu imali ništa u sebi, što bi i daleko ispravcima sličilo, a najmanje su pak bili sastavljeni stvarno i odgovarali zakonskoj formi. Samo se po sebi razumije, da mu uredništvo rukopisa nije vratilo, za što je imalo i jakih razloga, a nije mu to ni bilo dužno učiniti.

Na navedene točke u početku postanice ne čemo se ni osvrtati. To bi značilo stavljati na kušnju strpljivost naših čitača, budući da je cijela glazbena stvar već svakomu poznata, pak bi bila šteta i za vrijeme i za prostor. Svak pravdoljubiv čovjek, koji je cijeli razvoj pratit, mora priznati, da je „Samoborski list“ istinit i neprisrano izvješćivao o svim fazama glazbene afere. Sasma je naravski, da je i u tom pitanju morao zausteti svoje vlastito stanovište, koje je u ostaloj bilo skladno sa minijenjem najvećega dijela građanstva. Ili misli g. Forko, da je ist za to morao zatražiti tek njegova dozvolu? Za istinitost pak onih navoda u listu odgovara u svakoj prilici i u svaku dobu odgovorni urednik. S toga su razloga miroljubivi i šalonski izrazi g. Forka kao „glupost“ i „podmuklost“ samo odraz njegove nutrinje i njegove duševnosti, a mi stojimo nad tim prostaštvom vrlo visoko, pak nas ovaki izrazi ne mogu niti dosegnuti. Bolje bi bilo, da nam radije ocijeni onoga tamoznoga dopisnika „Hrvatske“ koji se još sveudilj sakriva i ne reagira na izazove, na koje mora reagirati svaki pošten čovjek.

Vrlo je nadalje čudno, što se g. Forko hrusti na „Samoborski list“, što vjerno i istinito donosi izvještaje o sjednicama. On bi rado, da list kojesta precuje, što svi drugi čuju, ali neka se g. Forko pokuša osvjeđiti, da li je primjedba o onoj ženi, kolima i isporuđi zbilja pala!!

Vrlo je interesantno i karakteristično kako g. Forko „ispravlj“ nas cjenik o zvonovini. *Sa tu on imade ispraviti?* Jesmo li ga mi što pitali, jesmo li uz ovaj cjenik isto primjetili? Zašto se g. župnik požurio, da o njemu u svojoj poslanici piše? To sjeća na maloga Morica. Gosp. župnik Forko očito je posao pred rudo.

Sve ostalo, što je g. Forko u svojoj poslanici svojim župljanim servirao, ili je vlastito pranje ili je samohvala. (To je valjda i bila prava svrha poslanice.) Nači on tu renoviranje crkve (slava Rumpieru!) i tvrdi, da za njegovog župnikovanja nije u općini bilo ni filira crkvenog nameta (a tarovske štate?) Navodi nadalje, da je težak i skup život, da i župnik mora ubrati svoje; tu se dapaće isporuđe sa sainim apostolima (gdje su oni bili velepozovani?) U pranju sebe navajače na naše kukavno plaćeno činovništvo, da tobože s pol arka ubire masne piće (koji od njih posjeduje sto rali zemljista i gradi kuće od svoje činovničke zasluge?), tvrdi da se on ne može baviti konjarnjom, jer mu na srce ježi dobrobit naših tijakera i jer je to konjska logika. Hvali se nadalje svojim darovima u dobrotvorne svrhe. Kod toga naravski ne može, a da druge ne potisne natrag. Kad bi se u ostalom počelo matematičkom, ne znamo, kakav bi bio rezultat. Napokon kadsto vrijeđi tih više nego i stotinjarka, prema tomu tko ga daje i kako ga daje. Moguće je to g. župniku i poznato.

I još kojesta na strpljivom papiru. Sve pod firmom glazbe, upio je g. župnik Forko u ova afera popravak crkve i tječnike, zvonarini i činovnike, lukno i ljekarne, svećane i nevesćane sprovođe, sabirne arke i konjarstvo, zvane pozdrave i deranje oprave, konferenciju u Hagu i militarizam itd. Sve naravski sebi u prilog. Nu koliko se on god izvinjavao i koprcao važno je jedino, kakav su si o njem sud stvorili njegovi župljani. Sta on o sebi misli, sasma je nazugredno. U ostalom prošlo je doba, gdje bi se dao Samobor tiražirati od pojedinca čovjeka. S tom mišiju mora se g. Forko prije ili kasnije sprijateljiti i to u svom vlastitom interesu.

Gospodarstvo.

O pivničarstvu.

Kako je u nas malo pivnica, koje su gradene tako, te bi odgovarale zahtjevima prave pivnice, jer su zimi prehladine, a ljeti pretople. Toplina u pivnici mijenja se naglo prema vanjskoj, što nepovoljno upliva na razviti ili dozrijevanje vina. Zimi uslijed veće studeni ne mogu mlada vina da se razviju, da dostatno provriju i zato ljeti rado uzavriju.

No uz dovoljnu pažnju i razuman postupak s vnom dade se ono uščuvati zdravo i dobro makar da i nije pivnica kakvu bismo željeli.

Naročito sada ljeti potrebna je što veća pažnja. Mlada vina treba da su dosada već po drugi put pretočena.

Vino, koje je još i sada nepretočeno — na droždu — može da uzavrije. Drožde se digne te se vino posve uzmuti i pokvari.

Prije ljeta treba da je vino čisto od svake muteži.

Jer mutež je najbolja hrana i leglo za škodljive gljivice, koje ga pokvare. Ne može li se vino samo o sebi da izbislri i riješi nepotrebni čestica, imade za to pomoćnih sredstava, kao što su stroj za procjedivanje vina, zatim za čišćenje vina: morunji mješur, želatin, bjelanjak od jaja itd., koja sredstva možemo danas naći u naprednoj Njemačkoj i Francuskoj nesamo kod većih vinogradara u porabi, nego i u svakoj seljačkoj pivnici.

Najfinija vina što se prodavaju u bocama redovito su sva čišćena.

Isto je tako važno redovno nadolijevanje vina, čemu se pogotovo nikakve pažnje ne posvećuje. U baćvama, koje nijesu pune razvije se uslijed pristupa zraka na površju vina gljivica (vinski cvijet, sjedine).

Ove gljivice prouzročuju, da vino postaje sve slabije, prazno, bljutavo, jer rastvaraju u vnu alkohol i druge vrijednije sastojine. Ovakovo se vino konačno uzvrti te nije više za porabu. Da se tomu predusretne treba vino naročito sada ljeti najmanje svakih osam dana nadolijevati.

Pivnicu valja držati koliko moguće hladnije. Tečajem dana, kad je najveća vrućina neka se ne otvara bez potrebe. Kad su hladnije noći neka se pusti preko noći otvorene prozore, da se pivnica rashladi i prozrači.

P. C.—r.

Prodaje se gradilište

nalazeće se nedaleko glavnog trga uz povoljne uvjete.

Upitati se u upravi ovog lista.

I.hrv.tvornica štapova

baruna Alnoch-a u Bregani

kupuje bukova, grabova i javorova glatka, ravna, 30 do 80 cm. debela, 2—4 metra duga stabla i plaća povoljne cijene.

Za proizvod štapova kupuje u svakoj količini kestenove, jasenove, svibove, drenove i lijeskove ravne štapove (štile). Pobliža uputa i pogodba kod Ravnateljstva tvornice štapova

u Bregani kraj Samobora.

Janko Budi ml.

(Marka Bahovca sinova našljednik)

trgovina prekomorske robe, brašna, žitka, zemaljskih proizvoda, drva i gradevnog materijala na malo i na veliko

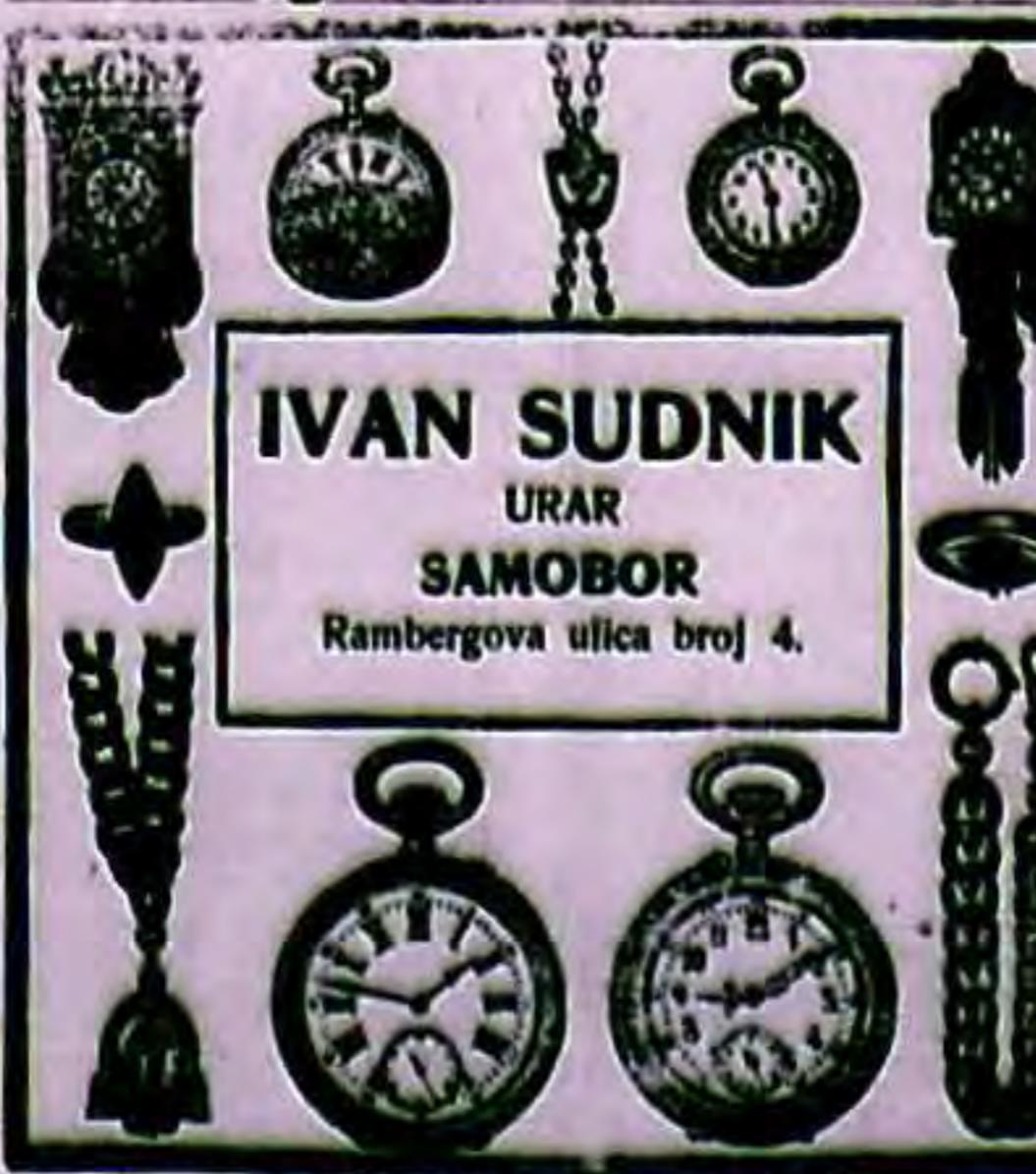
Samobor.

Veliko skladište

Jamničke, Apatovačke i Rojičke vode

na malo i na veliko,

sa dostavom u kuću.

Priposlano.*

Prečasnom gospodinu

Franji plemenitom Forku dekanu i župniku

u Samoboru.

U Vašem otvorenom pismu na „S. L.“ spominjete i moju ljekarnu kao posao, koji ljude, što uzimaju ljekove, materijalno uništju.

U kakovom je doticaju ljekarna sa „S. L.“ ne znam, nu mislim, da ste Vi samo upotrebili priliku, da me tobože napadate, baš kao što je i onaj nitkov u dopisu „Hrvatske“ izmješao i moju ljekarnu sa glazbom.

Kako je uništila moja ljekarna ljude, to Vam evo pokazuju sljedeće:

Kada sam zaključio moje trgovske knjige na koncu god. 1906. iznašale su moje tražbine K 4.12398 što je za moj maleni posao svakako velika svota. Meni duguje ovu svotu 256 ljudi. Među tima imade ih i od godine 1894., što je najbolji dokaz, da niti sam koga tužio, niti kome ovru vodio.

Pozivam Vas, da mi pokažete barmu desetinu t. j. 25 ljudi, koji Vama duguju za sprovode ili barmu polovicu ovih, kojim ste dali zvoniti, a da Vam nijesu u napred platiti morali.

Pa ipak ste Vi dobili Vašu župu badava, a moja ljekarna je stajala 50.000 K.

Vama su sa župom poklonili 100 rali zemljista i jednokatnu kuću, a moja ljekarna je kupljena novcem, koji je na pošten i teški način zasluzen.

Vi ste si prisvojio „stolu liberu“ a ja imam cijenik propisan od zemaljske vlade, te se istoga moram držati, jer sam inače globljen sa svotom od 10—200 K ili zatvorom od 2—20 dana. Ja stojim pod kontrolom oblasti, a Vaših računa nitko ne kontrolira, te odrapite onako po kaputu.

Lahko se Vama hvalisati sa urednom crkvom, koju je najviše ukrasio kanonik Rumpier, prozore dali župljani i skupili i za orgulje. Moju zapuštenu ljekarnu uredio sam sâm sa pošteno zasiļenim novcem.

Na koncu Vam kažem, ako imadete što protiv mene, to iznesite na javu, a budete li još dirali u moj posao, a ne ćete doprinjeti dokazu, to će pograbiti za drastičnija sredstva.

Toliko Vam za sada.

Samobor 26. V. 1907.

M. Kleščić.

Uredništvo ne odgovara za sadržaj članaka pod ovim napisom.

Javna zahvala.

Gđi. Julijani Jurčić kao i cijeloj obitelji, koji su darovali obrtn.-radničkom društvu 30 kruna za uboge i nemoćne članove najsrdaćnije zahvaljuje.

Predsjedništvo društva.

HOTEL I PENSION SAMOBOR. RESTAURACIJA KOD „LOVAČKOG ROGA“.

Hotel je spojen za vrijeme sezone s „Hydropatičkim zavodom“, te ima 20 elegantno urednih soba sa svim nuždama prostorijama kao sobom za nepušače, kavanom, prekrasnim vrtom, mlijekarnicom itd. Prima gostova na potpunu opskrbu.

Jelo kod tabele d' hôte i à la carte, s mješovitom i vegetabilnom hrana, te hrana za diabetike. Stanovi i hrana stoe pod lijecničkim nadzorom. Po narudžbama priređuje zajedničke objede s najbiranim pripremom. Zahtjevi delikatesa, izvršna kuhinja i najbolja pića u svakoj dobi. Cijene unjerenje.

R. DATTNER.

Svim cijenjenim građanima prijateljima i znancima kličem prigodom moga odlaska u Ameriku srdačan s Bogom.

Marko Strnad.

Prodaja posjeda

Prodajem k svome vlastelinstvu Bosiljevo spadajući jednokatnu kuću sa prostranim dvorištem i svim nuždama gospodarskim zgradama te sa 33 jutra oranice.

Dr. Gjuro Horvat, odvjetnik u Samoboru.

Obavjest.

Čast mi je sl. građanstvu trgovista Samobora i okolice javiti, da sam u Samoboru, Rambergova ulica broj 4 otvorio

urarski posao

u kojem ću izradavati sve u moju struku spadajuće predmete. Preuzimati ću također sve popravke satova i zlatnine.

Preporučujući se sl. općinstvu u njegovo povjerenje bilježim veteštanjem

Ivan Sudnik
urar.

Izvrsno domaće vino

iz vinograda F. Hrčića u Rupici

prodaje se

preko ulice po 56 i 60 filira litar

u Šmidhenovoj ulici br. 18.

Kod 50 litara ili više najednom — znatan popust.

Samoborska industrija cementa

preporuča za ovogodišnju gradevnu sezonu cijenjenim poduzetnicima i graditeljima svoju

opeku od betona,

koja je po mnijenju tehnološke pokušne postaje ne samo protiv mrzline potpuno sigurnom proglašena, već je i dokazano, da podnosi teret i pritisak od 142 kg na četvorni centim., dok nasuprot obična opeka, ako je pečena i od prima ilovače i ako je vrlo dobro pečena, može podnosi samo teret od 70 kg. na čet. cm.

Budući da je opeka od betona posve posjetljiva na svaku promjenu u toplini i vremenu, te dapaće postaje svakog mjeseca i svake godine uvijek sve to tvrdom, čvršćom i protiv razora sigurnijom, to je postala ne samo za gradnju temelja, nego i za gradnju povrh zemlje nerazorivim gradevnim materijalom ovoga stoljeća. Obična pak pečena opeka raspada se često uslijed lošeg materijala ili slabog pečenja u kratko vrijeme, čim je izložena promjenama u toplini i vremenu, te se već kod neznatne mrzline potpuno smrzne i tako iziskuje uvijek novih reparatura.

Zdravi, suhi i topli stanovi, pivnice i magazini bez izlučivanja salpeta i bez vlažnih mrlja mogu se podizati samo opeckama od betona.

Za krovove, da budu sigurni protiv kiša, oluja i snijega preporučamo, da se na kućama, stajama i šupama stave naše krovne opeke od cementa.

Sa 14 opeka može se pokriti četv. met. u razmaku od 27 cm. betona sasma gusto.

Pločice od cementa jednobojne i u raznim uzorcima kao i cijevi od cementa u 15–40 cm širine te kopanje za svinje i marvu u svim dimenzijama dove se uz najjeftinije cijene.

Ravne i šljite stube, ograde oko grobova, traverzni kameni, kameni za kilometre, i profilno kamenje izrađuje se po narudžbi u najkraćem roku. Preuzima se također izradba cementnih okvira za prozore i vrata kao i stupova za plotove i ograde.

Na skladištu nalazi se uvijek Trifaljski i Bečinski cement u vrećama po 50–80 kg.

Schicht-ov Sapun

jest najbolji.

Ja ne gnjećim niti parim,
Nit sa praljkom rublje kvarim,
Malo trijam, pa isperem,
I već čisto sedim sterem,
To sapunom nelite svakim,
Već Schichtovim samo pravim,
Po Jelenu taj se znađe,
Svaki komad ga imade!

Obuća

je znatno jeftinija

kroz redovitu uporabu

„Amour Creme“

Isto sjajno laštilo priugotavlja se samo od najboljeg materijala, stoga ne puca koža, ne propušta mokrinu i ne odpušta boju.

Obuća postane mekana i vrlo trajna.

Svaka kutija je providena sa oznakom „Andela“ i slovima „R. & J. U.“

Zahtijevajte izrično „Amour Creme“.

Dobiva se na veliko i malo kod

JANKA FILIPCA SIN

trgovina koža, Samobor.

Med. univ.

Dr. B. HIRŠL

specijalista za kožne i tajne bolesti.

Ordinira u Zagrebu, Gundulićeva ulica broj 1. II. kat od 11 sati pr. podne do 4 sata pos. podne, a prema želji i na večer.

„MALVINA CRÈME“

Tko želi uzdržati njelost i ljestvu svoje kože, neka svaku večer prije spavanja nariba svoje lice, vrat i ruke sa „Malvina crème“ i to tako dugo ribati, dok se Crème posve ne izgubi u koži.

Nečistoća teinta, crvena koža, sumčane pjegje i ispučane ruke i usta, sve se to odstranjuje sa „Malvina crème“.

„Malvina crème“ ne sadrži nikakvih pola kožu štetnih tvari, te i duža uporaba ne može po kožu štetna biti. Duljom uporabom biva koža mekana i bijela.

„Malvina crème“ posjeduje još i to svojstvo, da se ne pokvari i ne otrviće, te je uvijek dobro za uporabu.

Cijena 1 lončiću K 1-20.

Malvina sapun

Podupire djelovanje „Malvina crème“, te je za pranje veoma ugodan i troši se veoma štedljivo.

Cijena komadu 80 filira.

„Malvina parfum“

je veoma fina i ugodna mirisa, te se dobiva već u to spremjenim bocačima.

Svi ovi preparati radeni su u mojoj ljekarni, te su pravi samo oni, koji nose ovaj zakonom zaštićeni znak.

Ljekarna
I. Kleščić,
i Samoboru.

Javna zahvala.

Svim rodakom, priateljima i znancima, te gospodi i gospodama, koji mi prigodom smrti moje neprežaljene supruge

Ane Škrlec rodj. Kramarić

svoju sučut bud usmeno ili pismeno izraziti, budi ovim putem izrečena moja najsrdičnija zahvala.

U Samoboru 29. svibnja 1907.

Tugujući suprug

Franjo Škrlec
kr. sud. kancelista.

Poradi preseljenja

moje sa solidnosti dobro poznate trgovine, prodajem svekoliku na skladištu se nalazeću robu kao:

platna, šifona, ručnika, stolnjaka, džepnih rubaca, modnih tkanina, šarenih kretona, pamučnog i vunenog delaina, a jour tkanina, svile, baršuna, ručnog rada, čarapa, nogavica za gospodu, gospode i djecu, rukavica, sunco i kisobrana,

rublja za gospodu, gospodje i djecu,

trikot-rublja i ovratnika.

Najfinija izradba. — Popluna. — Vlastiti proizvod.

Garnitura za krevete, zastora i u tu struku druge zasjecajuće malenkosti uz veoma omiljeno olijeno dok zaliha traje.

ALBERT BRUCKNER,

skladišta rakotorne i pomorske robe,
Zagreb, Marija Valerije ulica br. 1.